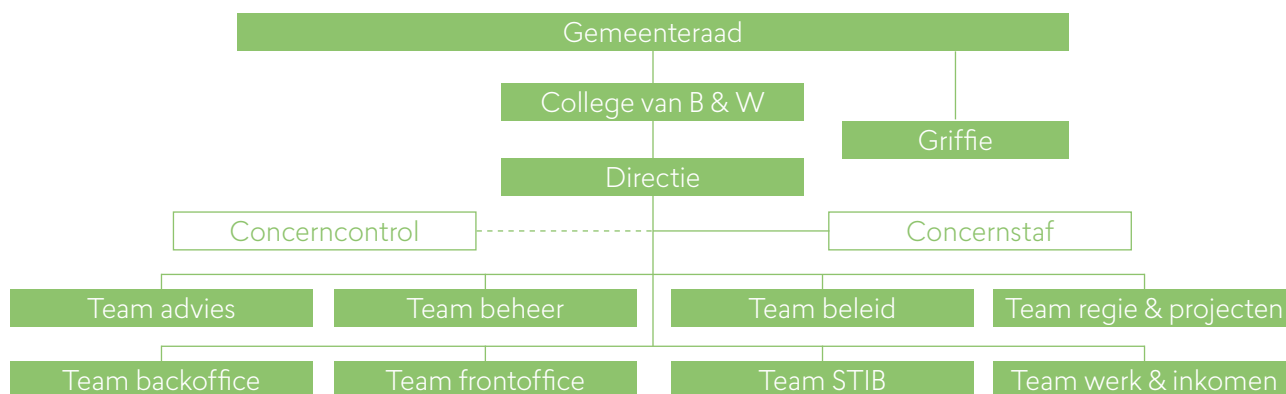

INVLOED UITOEFENEN OP HET BELEID VAN JE GEMEENTE

Als burger, belangengroep of zelforganisatie kan je invloed uitoefenen op het beleid van de gemeente. Dit kan om allerlei thema's gaan. Denk aan veiligheid (in het bijzonder beleid gericht op de aanpak van huiselijk geweld), (LHBTI-)emancipatie, integratie, onderwijs, diversiteit, participatie- en/ of Wmo, antidiscriminatie-gelijkheid, veiligheid en acceptatie van vrouwen, van LHBTI's etc. Je moet wel weten hoe de gemeente werkt! Hieronder volgen tips hoe je onderwerpen op de agenda van de gemeente kunt krijgen en wanneer je het beste invloed kunt uitoefenen.

ORGANOGRAM GEMEENTE

STAP 1: Om invloed op het gemeentelijk beleid over jouw onderwerp te kunnen hebben, moet je allereerst weten met welke beleidsterreinen, ambtenaren en bestuurders zich bezig houden. Verken daarom eerst wat er speelt. Geef voor jezelf antwoord op de volgende vragen:

- ★ Wie heeft het onderwerp op de agenda gezet?
- ★ Bij welke afdeling van de gemeente moet je zijn? Bij veiligheid (huiselijk geweld), (LHBTI-) emancipatie, integratie, onderwijs, diversiteit, participatie en/of Wmo of anti-discriminatie?
- ★ Welke ambtenaren bereiden het beleid voor?
- ★ Welke ambtenaren moeten het beleid uitvoeren?
- ★ Wie zitten er in de gemeenteraad en zijn bij dit onderwerp betrokken?

- ★ Wie zitten er in de betreffende raadscommissie? In een raadscommissie worden onderwerpen besproken en voorbereid die later in de gemeenteraad worden besproken. Hier worden geen besluiten genomen, maar de discussie gaat vaak dieper dan die in de gemeenteraad. In de raadscommissie zitten meestal experts van politieke partijen. Grote gemeenten hebben vaak meerdere raadscommissies.
- ★ Welke wethouder is verantwoordelijk?

STAP 2: Denk na over de volgende vragen voordat je actie onderneemt (stap 3):

- ★ Hoe draagt jouw initiatief bij aan een opgave of vraagstuk waarmee de gemeente aan de slag is?
- ★ Passen de oplossingen die je biedt bij het beleid van de gemeente?
- ★ Waarom ben jij een relevante partij voor de gemeente om mee samen te werken?

STAP 3: Je kunt op verschillende manieren een onderwerp op de politieke agenda krijgen:

- ★ Als burger en zelforganisatie heb je het recht om een onderwerp of een voorstel op de agenda van de gemeenteraad te plaatsen! De raad is vervolgens verplicht om over dit punt te beraadslagen.
- ★ Eén of meer raadsleden, wethouders of ambtenaren proberen te overtuigen. Dat kan mondeling, maar ook schriftelijk.
- ★ Gebruik maken van de mogelijkheid om in te spreken aan het begin van een commissie- of raadsvergadering.
- ★ Als je met een (voorgenomen) besluit of beleid van de gemeente het niet eens bent, kun je een petitie indienen of een burgerinitiatief starten. Op www.petities.nl kan iedereen een petitie plaatsen, met het verzoek om die te steunen. Voor een burgerinitiatief is een minimum aantal handtekeningen van andere inwoners van de gemeente nodig om dit op de agenda van de gemeenteraad te krijgen. Hoeveel handtekeningen vereist zijn, verschilt per gemeente.
- ★ Actie voeren en demonstreren tegen een bepaald (voorgenomen) besluit.
- ★ Deelnemen aan een adviesraad of -commissie van de gemeente. Gemeentes hebben adviesraden en/of -commissies over verschillende overkoepelende thema's zoals participatie, cultuur en / of jeugd waar je als betrokkene gevraagd en ongevraagd advies kan geven.
- ★ De media opzoeken om een thema onder de aandacht te brengen. Denk aan sociale media of een ingezonden opinie in een (lokale) krant.
- ★ In gesprek gaan met een gemeenteraadslid en zo jouw onderwerp onder diens aandacht brengen (lobbyen).
- ★ Je kunt ook een maatschappelijke initiatief beginnen door een (online) platform te starten met betrekken. Bijvoorbeeld een online petitie, een filmpje op sociale media, of het organiseren van een buurtgesprek met beleidsmakers, lokale politici maar ook belangengroepen die jouw zorgen delen.

STAP 4: Timing: wanneer moet je het doen? (zie het kader Beleidscycli gemeenten)

- ★ In het Collegeprogramma van de gemeente worden grote beleidslijnen uitgewerkt. Voor de zomer worden de grote kaders vastgelegd voor het jaar erna. Dus als je een onderwerp voor het jaar erna wilt agenderen, dan moet je dit in mei van dit jaar indienen bij de beleidsmedewerker.
- ★ Stel dat een incident of een actuele gebeurtenis jouw thema raakt, dan is dat het juiste moment om jouw thema te agenderen. De kans is groot dat er dan meer draagvlak is voor jouw visie.
- ★ Beleidsevaluatie vindt plaats aan het eind van iedere beleidscyclus. Als belangenorganisatie en/of burger is dat een goed moment om kritisch te kijken of het beleid op jouw onderwerp goed heeft uitgekapt voor de doelgroep en zo niet, hoe het beter kan. Zo kun je het onderwerp (opnieuw) agenderen.

STAP 5: Zorg voor follow-up

- ★ Onderhoud als belangengroep contact met ambtenaren van de gemeente! Maak opnieuw een afspraak en of zoek een manier om de aandacht voor het thematiek vast te houden.

BELEIDSCYCLI GEMEENTEN

Voorjaarsnota (VJN)

- Januari – april: Voorbereiding van de programmabegroting van volgend jaar. Op basis van de Kadernota neemt de gemeente wensen, extra uitgaven en nieuwe plannen mee.
- Medio juni: Vaststelling door gemeenteraad, met speerpunten voor het College van Burgemeester en Wethouders (B&W) en actiepunten die men wil gaan uitvoeren.

Jaarbegroting

Wordt vastgesteld in november (voorafgaand aan het jaar van uitvoering)

Jaarrekening

Na afloop van het begrotingsjaar, verantwoording over beleid en financiën

TIPS:

- ★ Spreek de taal van de gemeente. Gebruik daarbij termen die de gemeente ook spreekt. In het kader van de Alliantie Verandering van Binnenuit zijn dat termen als 'veiligheid', 'integratie' en 'emancipatie'.
- ★ Bekijk het coalitieakkoord van jouw gemeente.
- ★ Realiseer je: jullie bereiken een doelgroep die de gemeente niet bereikt en spelen dus een belangrijke brugfunctie.
- ★ Ga het gesprek aan over onderwerpen als schooluitval, drugsgebruik of werkloosheid. Dit zijn breed gedragen maatschappelijke thema's waar iedereen beter van wordt. Hiermee is de kans groot dat de gemeente naar je verhaal wil luisteren.